

Kamarádi

Vendula Říhová

„Prosím tě, nevěděla bys o nějakém šikovném děvčeti?“ ptá se mě cestou do Plzně Arnošt. Vezu ho na premiéru divadelní adaptace jeho románu Krásné zelené oči. „Víš, upravuju před tiskem svou knížku Kamarádi a potřeboval bych rychle a hlavně pečlivě přepsat sto stránek.“

„Nevím, Arnošte,“ přemýšlím nahlas. „Já bych pomohla, ale mám málo času.“

Večer se povedl. Všichni jsou z účasti literárního klasika nadšeni. Probíhá společná beseda, autogramiáda, focení... Loučíme se.

„Vendulko, tak já ti pošlu těch sto stránek. To budeš moc hodná, když mi to přepíšeš,“ zdraví mě Arnošt. „A díky!“ volá už ze schodů.

No teda! Nestačím se ani nadechnout k odpovědi... No, tak jo, já to tedy přepíšu. Sto stran, to musím mít přeci za tři, čtyři večery hotové.

x x x

„Co to, proboha je?“ hrozím se nad počmáraným rukopisem Kamarádi. To je tedy partička! „Jak že se ten kluk jmenuje? Eliézer Propper-Deli? Jak se to píše? Renátka Ochsler Sálus, Pračlověk Weltfeind Flusser, Jednorozec neboli Hroch ředitel Freudenfeld... no já se snad zblázním. Už je půlnoc a já mám hotovo sotva šest stran! No nic, když jsem to slíbila, musím zítra začít dřív. Hned jak přijdu z práce, sednu k počítači.“

Mali Kirsten Nováková, Luster Liebling alis Černý Pepe, tatíček Starý hadry kosti kůže, okresní rabín Arnošt Cytron – pozor, píše se s tvrdým Y! Bože, já padnu, to se nedá vydržet. Na podruhé deset stránek za celý večer...

Další den. Bolí mě za krkem, písmenka se mi pletou, ale začínám se trochu orientovat. Co asi zítra provede krotitel psů Weltfeind Flusser a jak se bude vyvíjet vztah mezi Mali Kirsten Novákovou a Lusterem Lieblingem alis Černým Pepem?

Po necelém měsíci odesílám do Prahy sto stran.

„Miláčku, ty jsi úžasná,“ slyším na druhém konci telefonu Arnoštův hlas. Zní mi to jako rajska hudba, než řekne: „Já jsem teď upravil dalších sto stran...“

Ticho.

„Miláčku, vůbec bych si netroufl tě o něco žádat, ale seš bezva holka. A takhle krásně jako ty by to nikdo přepsat nedokázal.“

„Dobře, tak jo, Arnošte, snad to nějak zvládnou.“

x x x

Nezvaní hosté. Už je všechny znám. Kamarády a kamarádky ze sirotčince v Belgické 25. Šestnácti, sedmnáctiletí, s nimiž každý den prožívám jejich příběhy z 2. světové války. Přepisuji, jak moc se začínají milovat Mali s Pepem, jaké hezké věci si spolu říkají, co spolu dělají a taky jak se nad Prahou stále více stahují německá mračna.

Už nemohu přestat. Musím to dopsat do konce. Jsem ve stavu vytržení. Beru od Arnošta další díly rukopisu k přepisování. Není to tři sta stran, ale pět set. Moje domácnost se mění k nepoznání. Běhám z práce rovnou ke klávesnici. Víc nestíhám. Záda mě bolí, oči pálí při dlouho do noci rozsvícené lampičce. Všechno prožívám s postavami. Při některých pasážích pláču, jindy mám vztek, jsem rozněžnělá.

„Není to moc erotický?“ ptá se mě Arnošt.

„Je, Arnošte, ale moc krásný,“ odpovídám po pravdě.

x x x

Hotovo! Úžasný pocit. Odevzdávám Arnoštovi kompletní román. 550 stran. Jsem na sebe pyšná.

„Prosím tě, miláčku, ještě jsem tady dopsal jednu stráněčku,“ jásá Arnošt. „Vlož to tam, jak jde Mali s Pepem na zmrzlinu. A ještě posílám pár odstavečků o starci. Víš, aby to bylo víc duchovní. Tak to dej tam doprostřed, jak Stařec vaří Mali čaj do špinavého hrnku...“

Dalších deset stran.

„Pro Vendulku, opravdu poslední verze,“ čtu na obálce s doplňujícími pasážemi. Den na to mi znovu volá: „Miláčku, nezabíjej mě, přísahám ti, přísahám, že je to poslední úprava... ale až si to přečteš, pochopíš, že jsem to tam musel připsat,“ vysvětluje Arnošt.

„Plyny v těle škodí a musí ven. To byla jeho zásada,“ luštím rukopis. „Někdy se podobal vybuchující žluté rachejtli. Flusser se proslavil ruprechty, kteří znamenali dvojitý ritz. Roztrhprdel byl na vrcholu stupnice hlasitosti. Zaludný byl fučík plíživý, pjunkalík dívčí, žbluňkalík vanový...“

Hrne se mi krev do tváří. Kvůli prdům budu zase půl víkendu přepisovat!

x x x

„Vendulko, dárku andělů, tyhle následující větičky dej do toho Malinina posledního dopisu pro Černého Pepe – ty poznáš kam. Ahoj, ahoj a díky!“

Znovu usedám večer k počítači a píšu.

„Pepe, myslím na to krásné, co bylo, není. Bude? Mezi iluzí a nadějí chybělo to hlavní. Jistota. Můj nejdražší průvodce té někdejší krásy je láska. Je osamocená, opuštěná, uloupená. Pepe, už vím, že bez krásy a bez lásky člověk hyne, i když je mu teprve sedmnáct. Měl bys mě vidět. Slyšet. Dotýkat se mě. Slyšíš? Hvězdy mých bezesných nocí už nejsou, co dřív. S tebou začínal každý den krásně. A krásně končil, ozvěnou, než jsem usnula. I ve spánku. Nevyměnila bych tě za nic, Pepe. Můj nejdražší Pepe. Za nikoho. Bez tebe nic není, jaké to bylo.“

Písmenka se rozmazávají. Pro slzy nevidím. Arnošte, miláčku, díky. Ty a tvoji Kamarádi už se mnou budete napořád.